

Петта година
46 број
Anul 5, Numărul 46

25 Мај 2005
25 Mai 2005

MACEDONEANUL МАКЕДОНЕЦОТ

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

CRISTOS A ÎNVIAT !
ADEVĂRAT A ÎNVIAT !

ХРИСТОС ВОСКРЕСНА !
НАВИСТИНА ВОСКРЕСНА !

На покана на господа Мона Муска, Министер за Култура и Просвета од Романија, пристигна господинот Благој Стефановски, Министер за Култура од Република Македонија.

Четврток 21 април 2005, обата министри за култура ја потпишаа програмата за културна размена помеѓу Министерството за Култура и Просвета на Романија и Министерството за Култура на Република Македонија.

Текстот на програмата предвидува обете страни да ја поддржуваат соработката помеѓу културните институции од двете страни помеѓу уметничките и креативните организации, културните формации и невладините организации. Страните потписнички ќе дозволат и ќе го олеснат реципрочното поканување на артистите и луѓето од културата на значајните културни настани организирани на нивна територија и, во периодот на значењето на овој договор за соработка, ќе организираат во земјата партнер, на база на реципрочност, "Денови на културата македонски / романски". Исто така, програмата содржи конкретни начини за соработка во основните културни домени: печатот, литература, книга и библиотеки, музика, сценска и телевизиска уметност, пластична уметност, дизајн и архитектура, музеи и споменици, култура и народна уметност.

Програмата за културна размена помеѓу Министерството за Култура и Образование на Романија и Министерството за Култура на Република Македонија е стапува на сила од моментот на потпишувањето до 31 декември 2007, со можност за продолжување. Господинот министер Благој Стефановски во посетата е придружен од господа Билјана Тановска – шеф на секторот за протекција на културните наследства и од господа Ирина Кроткова, шеф на департаментот за интернационална соработка.

На настанот учествуваше и Лиана Думитреску, пратеник на македонското малцинство од Романија.

Во продолжение ви го претставуваме документот потпишан од министрите на обете земји.

Програма за соработка помеѓу Министерството за култура на Република Македонија и Министерството за култура и религии на Романија за период 2005 - 2007

Министерството за култура на Република Македонија и Министерството за култура и религии на Романија (во продолжение наречени "страни")

Имајќи го во предвид заедничкиот интерес за продолжување на соработката меѓу двете земји, како и желбата за збогатување и развивање на културните врски, се договорија за следното:

I. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА СОРАБОТКАТА

1. Страните ќе продолжат да ја подржат директната соработка меѓу културните институции од двете земји, меѓу уметничките и творечките асоцијации, културните групи и невладините организации, на основа на нивна непосредна иницијатива.
2. Страните ќе го подржат заемното поканување на уметниците и културните работници на значајни културни активности, од национален и меѓународен карактер организирани на нивна територија.
3. Страните ќе ги почитуваат меѓународните одредби како и внатрешните законски прописи во врска со извозот и увозот на културните вредности, ќе се борат против нелегалниот извоз и увоз на дела од културно наследство и ќе направат напори за враќање на културните вредности нелегално изнесени или внесени во земјата.
4. Страните ќе го подржат, взаемното поканување на студиски престои на стручњаци од различни области на

La invitația doamnei Mona Muscă, Ministrul Culturii și Cultelor din România, domnul Blagoj Stefanovski, Ministrul Culturii din Republica Macedonia a făcut o vizită la București.

Joi, 21 aprilie 2005, cei doi miniștri ai culturii au semnat Programul de schimburi culturale între Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Culturii din Republica Macedonia.

Textul Programului prevede ca cele două părți să sprijine colaborarea între instituțiile culturale ale ambelor părți, între asociațiile artistice și de creație, grupurile culturale și organizațiile nonguvernamentale. Părțile vor permite și facilita invitarea reciprocă a oamenilor de artă și a lucrătorilor în domeniul culturii la acțiunile culturale importante organizate pe teritoriul lor și vor organiza, în perioada de valabilitate a acestui program de colaborare, în țara parteneră, pe bază de reciprocitate, „Săptămâna culturii române/macedonene”. De asemenea, Programul conține modalități concrete de colaborare în principalele domenii ale culturii: presă, literatură, carte și biblioteci; muzică; artă scenică și audiovizuală; artă plastică, design și arhitectură; muzee și monumente; cultura și arta populară.

Programul de schimburi culturale între Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Culturii din Republica Macedonia este valabil din momentul semnării până la 31 decembrie 2007, cu posibilitatea prelungirii. Domnul ministru Blagoj Stefanovski este însoțit în această vizită de doamna Biljana Tanovska -șefa Sectorului pentru Protejarea moștenirii culturale și de doamna Irina Krotkova, șefa Departamentului de cooperare internațională.

La eveniment a participat și Liana Dumitrescu, deputatul minorității macedonene din România.

Vă prezentăm în continuare documentul semnat de către miniștrii celor două țări

Program de colaborare între Ministerul Culturii și Cultelor al României și Ministerul Culturii al Republicii Macedonia în perioada 2005 - 2007

Ministerul Culturii și Cultelor al României și Ministerul Culturii al Republicii Macedonia (în continuare denumite „părți”)

Având în vedere interesul comun de continuare a colaborării între cele două țări, cât și dorința de îmbogățire și dezvoltare a relațiilor culturale au convenit astfel:

I. PROBLEMELE FUNDAMENTALE ALE COLABORĂRII

1. Părțile vor sprijini în continuare colaborarea directă între instituțiile culturale din ambele țări, între asociațiile artistice și de creație, grupurile culturale și organizațiile non-guvernamentale, pe baza propriei lor inițiative.
2. Părțile vor sprijini invitarea reciprocă a oamenilor de artă și a lucrătorilor în domeniul culturii, la acțiuni culturale importante, cu caracter național și internațional, organizate pe teritoriul lor
3. Părțile vor respecta angajamentele internaționale cât și prevederile legale interne cu privire la exportul și importul valorilor culturale, vor lupta împotriva exportului și importului ilegal al obiectelor din patrimoniul cultural și vor depune străduință în direcția retrocedării valorilor culturale scoase din țară sau aduse ilegal.
4. Părțile vor sprijini în cadrul stagiilor de studii invitarea reciprocă a specialiștilor din diferite domenii ale culturii și artei. Tematica stagiului, intervalul de timp și datele concrete vor fi stabilite pe cale diplomatică.
5. Părțile vor realiza în perioada de valabilitate a acestui program de colaborare, în țara parteneră, pe bază de reciprocitate, „Săptămâna culturii”.

културата и уметноста. Темата на престојот, времетраењето и конкретните термини ќе се утврдат по дипломатски пат.

5. Во текот на важење на оваа програма за соработка, страните ќе реализираат во земјата партнер, на основа на реципроцитет "Недела на културата".

6. Страните ќе подојат со размена на стручњаци од областа на прашањата на малцинствата, реализирање на посебни програми во врска со истакнување на културното наследство на романското малцинство во Македонија и на македонското малцинство во Романија.

II. ПЕЧАТ, ЛИТЕРАТУРА, КНИГИ И БИБЛИОТЕКИ

7. Страните ќе го подржат развојот на соработката меѓу издавачит на книги и редакциите на списанијата за култура, со цел реципрочност издавање на предмети на делата на значајните класични автори, како и на современите писатели од другата земја.

8. Страните ќе примаат секоја година на база на реципроцитет, преведувачи на национални симпозиуми и семинари за преведувачи и студиски престои.

9. Страните ќе ја подржат непосредната соработка меѓу библиотеците (национални и друг вид) со размена на стручњаци за учество на симпозиуми, работни средби како и размена на документи, вклучително и електронското издаваштво, на база на непосредни договори

10. Страните ќе ја подржат соработката во областа на научното истражување на архивските документи и на фондот на историски книги кои

се однесуваат на историјата или територијата на договорната земја партнер. На стручњациите од земјата партнер ќе им го олеснат пристапот за истражување, евентуална изработка на микро филмови, фотокопии или верни копии (фвксимип) во согласност со внатрешните законски прогиси.

11. Страните ќе го подржат почитувањето на меѓународните договори и на внатрешните законски прописи во областа на авторските права.

III. МУЗИКА

12. Страните ќе го подржат иницирањето на директни контакти меѓу професионалните музички состави и групи, ансамбли и институции кои делуваат во областа на музичката култура. Ќе ја олеснат размената

на информативни материјали, музиколошки дела, електронски музички снимки и ќе го подржат презентирањето на оригиналните дела на авторите од земјата партнер.

Страните ќе иницираат, на база на реципроцитет, учество на уметниците од сопствената земја на музички натпревари семинари и меѓународни фестивали организирани во земјата партнер.

13. Во текот на важење на оваа програма договорните страни ќе обезбедат на база на реципроцитет гостување на

6. Партите вој спрјини прин schimb de specialiști din domeniul problematicii minorităților realizarea proiectelor de programe culturale speciale privind valorificarea moștenirii culturale a **minorității române din Macedonia și a minorității macedonene din România.**

II. PRESA, LITERATURA, CARTE ȘI BIBLIOTECI

7. Părțile vor sprijini dezvoltarea colaborării între editurile de carte și redacțiile revistelor de cultură, în scopul publicării reciproce a traducerilor operelor autorilor clasici importanți, precum și ale autorilor contemporani ai celeilalte părți,

8. Părțile vor primi anual, pe baza de reciprocitate, traducători la colocvii, seminare naționale și internaționale de traducători și stagii de studii.

9. Părțile vor sprijini colaborarea directă între biblioteci (naționale și de alt tip) prin schimb de specialiști sub forma participării la simpozioane, întâlniri de lucru și schimb de documente, inclusiv sub formă electronică, pe baza înțelegerii directe.

10. Părțile vor sprijini colaborarea în domeniul cercetării științifice a documentelor arhivelor și fondului de cărți istorice de referință în legătură cu istoria sau teritoriul părții partenere contractante. Vor înlesni cercetătorilor părții partenere accesul ia cercetare, eventual întocmirea microfilmelor, fotocopiilor sau facsimilelor în conformitate cu prevederile legislative interne.

11. Părțile vor sprijini respectarea angajamentelor internaționale și a prevederilor legale interne în domeniul drepturilor de autor.

III. MUZICA

12. Părțile vor sprijini inițierea contactelor directe între

formațiunile și grupurile muzicale profesioniste,

ansamblurile și instituțiile care activează în domeniul culturii muzicale.

Vor înlesni schimbul de materiale informative, lucrări de muzicologie, înregistrări muzicale pe suport electronic și vor sprijini prezentarea creațiilor originale ale autorilor țării partenere.

Părțile vor iniția, pe bază de reciprocitate, participarea oamenilor de artă din țara proprie la concursuri, seminarii muzicale și festivaluri internaționale organizate în țara partenere.

13. În perioada valabilității acestui program de colaborare părțile contractante vor asigura pe bază de reciprocitate primirea unei formații muzicale camerale (3 - 4 persoane). Programul și detaliile participării se vor stabili pe cale diplomatică.

IV. ARTA SCENICĂ ȘI AUDIOVIZUALĂ

14. Părțile vor sprijini inițierea contactelor directe între teatrele dramatice, teatrele de operă, ansambluri, teatrele de dans, teatrele de păpuși și pantomimă din ambele țări. În cadrul acestei colaborări, părțile vor recomanda prezentarea celor mai bune piese

De la dreapta la stânga : ES Mona Muscă - Ministrul Culturii și Cultelor, ES Tihomir Ilievski - Ambasadorul Republicii Macedonia la București, ES Blagoj Stefanovski - Ministrul Culturii din Republica Macedonia

Od десно на лево: ПЕ Мона Муска - Министер за култура и просвета, ПЕ Тихомир Илиевски - Амбасадор на Република Македонија во Букурешт, ПЕ Благој Стефановски - Министер за Култура на Република Македонија

еден камерен музички соотав (3-4 лица). Програмата и деталите за учество ќе се утврдат по дипломатски пат.

IV. СЦЕНСКА И АУДИОВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ

14. Страните ќе го подржат иницирањето на непосредните контакти меѓу драмските театри, оперите, ансамблиите, танцовите театри, куклените театри и театри за пантомима од двете земји. Во рамките на оваа соработка, страните ќе го поттикнат презентирањето на најдобрите драмски дела.

Страните ќе го подржат издавањето на највредните драмски дела на земјата партнер.

15. Страните ќе ја подржат секоја година размената на еден или двајца набљудувачи на театарските фестивали организирани во нивните земји. Деталите ќе се прецизираат секоја година од соодветните институции на договорните страни.

16. Страните доследно ќе ја подржат размената на значајни материјали, публикации за театарот и аудиовизуелната уметност и ќе ја поттикнат соработката на заеднички истражувачки проекти од доменот на театарската и аудиовизуелната уметност.

V. СЛИКАРСТВО, ДИЗАЈН И АРХИТЕКТУРА

17. Страните реципрочно ќе го подржат сликарството, дизајнот и архитектурата на страната партнер, како и учеството на сликари, дизајнери, архитекти и историчари на уметноста на меѓународни симпозиуми за уметност, семинари, меѓународни ликовни колонии и ателјеа.

Страните ќе ја подржат размената на информативни материјали од областа на сликарството, архитектурата, дизајнот и каталозите од изложбите.

18. Во текот на важење на оваа програма страните реципрочно ќе организираат две изложби. Деталите ќе се договорат по дипломатски пат.

VI. МУЗЕИ И СПОМЕНИЦИ

19. Страните ќе ја подржат непосредната соработка меѓу музеите, галериите и институциите кои се занимаваат со истражувањето, заштитата и конзервацијата на историските и уметнички споменици. За таа цел, меѓу договорните страни ќе се реализира размена на стручњаци, размена на информативни материјали, на каталозите од изложби, на основа на непосредните договори и финансиските можности.

VII. НАРОДНА КУЛТУРА И УМЕТНОСТ

20. Страните реципрочно ќе ги подржат, со покани и во рамките на финансиските можности на секоја страна, размените на аматерските уметнички ансамбли, изложби, стручњаци и набљудувачи, како и членови на жирија на националните и меѓународните фестивали.

21. Страните ќе ги подржат непосредните контакти меѓу институции, сојузи, асоцијации и установи од областа на народната уметност и на народната култура, како и меѓу творците на народната култура.

VIII. ДРУГИ ОБЛАСТИ НА СОРАБОТКА

22. Договорните страни ќе соработуваа во рамките на културните програми на Европската Унија и Европскиот Совет како и на Националните комисии за соработка со УНЕСКО.

de teatru. Părțile vor sprijini editarea celor mai valoroase piese de teatru ale țării partenere.

15. Părțile vor sprijini, anual, schimbul a câte unul sau doi observatori la festivalurile de teatru organizate în țările lor. Detaliile se vor preciza anual de instituțiile de specialitate ale părților contractante.

După semnarea Programului de Colaborare cei doi miniștrii au vizitat Muzeul Satului. A doua de la dreapta la stânga - Liana Dumitrescu, deputatul minorității macedonene din România

По потпишувањето на Програмата за соработка двајцата министри го посетија Музејот на Селата. Вториот од десно на лево Лиана Думитреску пратеник на македонското малцинство од Романија

16. Părțile vor sprijini cu consecvență schimbul de materiale importante, publicații despre teatru și arta audiovizuală și vor încuraja elaborarea proiectelor de cercetare comune în domeniul artei teatrale și audiovizuale

V. ARTA PLASTICĂ, DESIGN ȘI ARHITEKTURA

17. Părțile vor sprijini în regim de reciprocitate a artei plastice, designului și arhitecturii părții partenere, cât și sprijinirea participării artiștilor plastici, designerilor, arhitecților și istoricilor de artă la simpoziioane internaționale de creație, seminarii, tabere și ateliere internaționale de creație. Părțile vor sprijini schimburi de materiale informative din domeniul artei plastice, arhitecturii, designului și cataloagelor expozițiilor.

18. Părțile vor organiza pe bază de reciprocitate, în perioada valabilității

acestui program, două expoziții. Asupra detaliilor se va conveni pe cale diplomatică.

VI. MUZEE ȘI MONUMENTE

19. Părțile vor sprijini colaborarea directă între muzeele, galeriile și instituțiile care se ocupă cu cercetarea, protecția și conservarea monumentelor istorice și de artă. În acest scop se va realiza, între părțile contractante, schimbul de specialiști, schimbul materialelor informative, cataloagelor și expozițiilor, pe baza înțelegerilor directe și posibilităților financiare.

VII. CULTURA ȘI ARTA POPULARĂ

20. Părțile vor sprijini reciproc, pe baza de invitații și în funcție de posibilitățile financiare ale fiecărei părți, schimburile de ansambluri artistice de amatori, expoziții, specialiști, și observatori și membrii în jurii ia festivalurile naționale și internaționale.

21. Părțile vor sprijini contactele directe dintre instituții, uniuni, asociații și așezăminte din domeniul artei populare și culturii populare, precum și între creatorii culturii populare.

VIII. ALTE DOMENII DE COLABORARE

22. Părțile contractante vor colabora în cadrul programelor culturale ale Uniunii Europene, Consiliului Europei și al comisiilor naționale de colaborare cu UNESCO.

23. Страните ќе обезбедат поканување на стручњаците и личностите во активностите поврзани со зајакнување на меѓународниот дијалог и развојот на соработката на европско ниво.

24. Страните ќе посветат особено внимание на програмите за деца и младина поттикнувајќи активности за културна размена (изложби, фестивали) на деца, ученици, студенти од двете земји на реципрочна основа.

IX. ФИНАНСИСКИ УСЛОВИ

Размената на ансамбли и лица ќе се реализира според следните услови:

- Страната која испраќа меѓународниот транспорт, реквизитите.

- Страната која прима ги поднесува трошоците за сместување, дневници (согласно внатрешните прописи на земјата која прима), трошоците за внатрешниот транспорт и за преведувачот

- Во случај на ненадејна болест или несреќа, страната која прима им ја обезбедува на лицата кои патуваат во рамките на оваа програма, потребната медицинска помош согласно внатрешните прописи.

X. ФИНАЛНИ ОДРЕДБИ

- Оваа програма стапува на сила од денот на потпишувањето и важи до декември 2007 година, со можност да се продолжи доколку едната од договорните страни не ја откаже.

- Потпишана во Букурешт, на 21 април 2005 година во два оригинални примероци, на македонски и на романски јазик, при што двете верзии имаат еднаква важност.

За Министерството за култура на Република Македонија,
Министер за култура - Благој Стефановски

За Министарството за култура и религии на Романија, Министер

23. Părțile vor asigura invitarea specialiștilor și personalităților la acțiunile în legătură cu consolidarea dialogului internațional și dezvoltarea colaborării la nivel european.

24. Părțile vor acorda o atenție deosebită programelor pentru copii și tineret, antrenând în activități de schimburi culturale (expoziții, festivaluri) copii, elevi, studenți din ambele țări, în regim de reciprocitate.

IX. CONDIȚII FINANCIARE

Schimbul de ansambluri și persoane se va realiza în următoarele condiții :

- Partea care trimite suportă cheltuielile de transport internațional, inclusiv pentru costume și culise.

- Partea care primește suportă cheltuielile de cazare, diurnă (conform prevederilor interne ale părții care primește), cheltuielile de transport intern, precum și cele privind translatorul.

- În caz de îmbolnăvire neașteptată sau accident, partea care primește asigură persoanelor care călătoresc în cadrul acestui program, ajutor medical necesar conform reglementărilor interne.

X. PREVEDERI FINALE

- Acest program intră în vigoare la data semnării și este valabil până la sfârșitul lui decembrie 2007 cu posibilitatea de a fi prelungit atâta timp cât una dintre părți nu-l declară nul.

- Semnat în ziua de 21 aprilie 2005 în două exemplare originale, unul în limba română și unul în limba macedoneană, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Ministerul Culturii și Cultelor din România, Ministrul Culturii și Cultelor - Mona Muscă

Pentru Ministerul Culturii din Republica Macedonia, Ministrul Culturii - Blagoj Stefanovski

Јане САНДАНСКИ

Јане Сандански, роден во околната на Мелник на 28 мај 1872. Неговиот татко бил знаменосец во Кресненското востание.

Јане Сандански е еден голем македонски револуционер, еден од предводниците на внатрешно македонската револуционерна организација. Уште на почетокот на својата револуционерна дејност станал многу познат поради фактот што ги бранел правата на селаните од отоманскиот тиранин. Исто така тој организирал и национални трибунали. Затоа што живеел и дејствувал во Пиринскиот дел бил наречен и како Царот Пирински.

Бил еден од основоположниците на Илинденското востание. На 22 април 1915 бил убиен. На 24 април бил погребан во близина на Роженскиот Манастир.

Еве неколку од неговите најпознати афирмации:

„Да, Македонија не треба да бара помош надвор од себе, туку во самата себе. Нејзината слобода не ќе биде подарок, туку крвав откуп.“

„Ние не сакаме да ја замениме турската тиранија, турските султани со други тирани. Ние се бориме Македонија да стане автономна, независна, слободна држава, Македонија на Македонците!“

Слика на Јане Сандански од тогашниот печат

Поја на Јане Сандански од времето

Jane SANDANSKI

Jane Sandanski s-a născut într-un sat lângă localitatea Melnik pe data de 28 mai 1872. Tatăl său a fost stegar în cadrul Revoltei de la Kresna.

Jane Sandanski este un mare revoluționar macedonean, unul dintre conducătorii Mișcării Macedonene Naționale Revoluționare. Încă de la începutul activității sale revoluționare a devenit foarte cunoscut pentru faptul că a apărat drepturile sătenilor în fața tiranilor otomani. De asemenea el a organizat tribunale naționale. Pentru că a trăit și luptat în regiunea Pirinului i s-a dat numele de Țarul Pirinului.

A fost unul dintre capii Revoluției de la Ilinden. Pe data de 22 aprilie 1915 a fost omorât. Pe data de 24 aprilie a fost îngropat în apropierea Mănăstirii Rozenski.

Iată câteva dintre celea mai cunoscute afirmații ale sale :

„Da, Macedonia nu trebuie să caute ajutor de la alții ci de la sine. Libertatea ei nu va fi dăruită ci cu sânge răscumpărată“

„Noi nu dorim să înlocuim tirania turcă și sultanii turci cu o altă tiranie. Noi ne luptăm ca Macedonia să devină autonomă, independentă, un stat liber, Macedonia să fie pentru macedoneni !“

РОМАНИЈА ВЛЕЗЕ ВО ГОЛЕМОТО СЕМЕЈСТВО НА ЕУ

Абатијата Неунминстер од Луксембург беше домаќин понеделник 25 април на потпишувањето на Трататот за Пристапување на Романија и Бугарија кон ЕУ. Романскиот и бугарскиот претседател, Трајан Басеску и Горги Парванов, како и владините шефови на обете земји, Калин Попеску Таричеану и Симеон Сашки - Кобур - Гота ги потпишаа документите за пристапување, кои крунисуваат долгогодишен напор, оваа работа остварувајќи се во присуство на министрите за надворешни работи на земјите членки на ЕУ. Денот спроти потписот, Романија и Бугарија ги повикаа домаќините на еден концерт, затворен со еден рецитал на сопранистот Ангела Георгиу, придружена од филхармонијата Георге Енеску. Покрај Претседателот Басеску на овој историски настан уште учествуваа министерот за Надворешни работи, Михаи Разван Унгуреану, шефот преговарач во ЕУ, Леонард Орбан, но и поранешните претседатели Јон Илиеску и Емил Константинеску. На поздравниот говор, премиерот на Луксембург Жан Клод Жанкер им побара на земјите членки на ЕУ " да им ги отворат вратите на двете храбри и благородни нации". По моментот на самото потпишување на Трататот, Претседателот на Романија Трајан Басеску, на неговиот поздравен говор кажа "добар ден" на Европа од страна на 22 милиони романци. " Денес го потпишавме трататот кој ни потврдува дека навистина и припаѓаме на Европа", изјави шефот на романската дипломатија. Романија и Бугарија ќе рамноправни членки на ЕУ на 1 јануари 2007 година, по ратификацијата на трататот од страна на Европскиот Парламент и од страна на националните парламенти на сите земји членки. До тогаш тие ќе поминат од статут на земја кандидат во активен обсерватор, имајќи право да учествува но не и да гласа, на скоро сите собири на Европската Унија.

МАКЕДОНЦИТЕ дел од разноликото чудо на Романија

6 – 12 мај 2005 – денови на чудо, топли денови на почетокот на летото, денови полни со светлиона и бои. Дворот и изложбените сали на Музејот на Романскиот Селанец од Букурешт беа домаќин на националните малцинства. Придружени од Лиана Думитреску, пратеник од страна на Друштвото на Македонците од Роаманија и претседателката на Друштвото на Македонците од Романија Константина Думитреску, се собравме и ние македонците од сите страни на земјата: Урзикуца, Баилешти, Крајова или Букурешт за да претставиме еден дел од македонската култура. Една култура која слегува од густата магла на вековите, една култура во која Сонцето е присутно така како што е присутно во зрната од кои е правен лебот под вршник, во богатството на зеленчукот (праз, пиперки, спанак,

Штандот на Друштвото на Македонците од Романија

Standul Asociației Macedonenilor din România

ROMÂNIA INTRĂ ÎN MAREA FAMILIE A UE

Абаџија Neumunster din Luxembourg a găzduit luni 25 aprilie semnarea Tratatului de Aderare a României și Bulgariei la UE. Președinții român și bulgar, Traian Băsescu și Gheorghiu Părvanov, precum și șefii de guvern din cele două țări, Călin Popescu-Tăriceanu și Simeon de Saxa-Coburg-Gotha au semnat documentele de aderare, care încununează ani de eforturi, acest lucru făcându-se în prezența miniștrilor de Externe din statele membre UE. În ajunul semnării, România și Bulgaria i-au invitat pe luxemburgezii la un concert, încheiat cu un recital al sopranei Angela Gheorghiu, acompaniată de filarmonica George Enescu. Alături de Băsescu la acest eveniment istoric au mai apărut ministrul de Externe, Mihai Răzvan Ungureanu, negociatorul-șef la UE, Leonard Orban, dar și foștii președinți Ion Iliescu și Emil Constantinescu. În alocuțiunea de deschidere, premierul luxemburgez Jean-Claude Juncker a cerut țărilor membre UE "să deschidă ușa celor două națiuni curajoase și nobile". După momentul propriu-zis al semnării Tratatului, președintele României, Traian Băsescu, a spus în alocuțiunea sa "Bună ziua" Europei din partea celor 22 de milioane de români. "Astăzi am semnat Tratatul care ne asigură că aparținem a adevărat Europei", a declarat șeful statului român. România și Bulgaria vor deveni membri cu drepturi depline al UE la 1 ianuarie 2007, numai după ratificarea tratatului de către Parlamentul European și de către parlamentele naționale ale tuturor membrilor săi. Până atunci ele vor trece de la statutul de candidat la cel de observator activ, având dreptul de a participa, dar nu și de a vota, la mai toate reuniunile Uniunii Europene.

MACEDONENII parte a miracolului diversității din România

6 - 12 mai 2005 – zile de miracol, zile calde de început de vară, zile pline de zbulciumul unei ploii de lumină și culoare. Curtea și sălile de expoziție ale Muzeului Țăranului Român din București au fost gazdele minorităților naționale. Însotite de Liana Dumitrescu, deputat din partea Asociației Macedonenilor din România și vicepreședinte al acesteia și Constantina Dumitrescu, președinta al A.M.R., ne adunasem și noi macedonenii din toate colțurile țării: din Urzicuța, Craiova, Băilești sau București pentru a prezenta o parte din cultura macedonenă. E o cultură care coboară din negura veacurilor, o cultură în care Soarele e prezent așa cum este prezent în grânele din care a fost făcută pâinea

штавелот) од кои ги подготвивме јадењата така како што не научија нашите педци, децата на македонците кои дојдоа на овие краеве пред околу век и половина.

Облечени во стилизирани костими од југо западниот дел на Македонија или од околината на Скопје, костими чија кројка преку својата колористика, преку наборите и шарите преку позлатените конци од сончевите зраци, со кошулите од домашно платно дојдени од Охридскиот дел, со плави шари како водите и со жолто како житата, Лаура Рогобете, Коренелиа Букаџеа и со мене им претставивме на посетителите, на нашиот штанд сите работи издадени во публикацијата Македонецот, домашен леб, рачи, баници, кукли од штавел, фарбани јајца со природни бои од растенија, постели и костими кои еднодушно беа ценети и со восхит наградени од посетителите. Многу посетители романци и странци, посебно европјани како и членови на другите малцинства ги пробаа нашите вкусни македонски деликатеси и ни поставуваа прашања поврзани за објектите изложени во кадарот на штандот на Друштвото на Македонците од Романија, објекти кои кажуваат многу за нашата историја на овие романски краеве и кои не карактеризираат и не разликуваат од другите како национално малцинство.

Никогаш немам поминато преку границите на мојата земја, која е Романија, но овде на Саемот на Националните Малцинства, најдов еден прекрасен свет, еден свет во кој пријателството помеѓу народите беше едно прекрасно оро на стиховите на македонската музика.

Само овде во Романија, земјата каде што сите можеме да живееме во мир, Сонцето од знамето на Македонија како и жолтото од знамето на Романија им позајмува злато на земјите на Европската Унија и им даваат златен сјај на погледот на македонскиот играорец, погледи кои се воздигнуваат кон истото Сонце кое ни го стоплува животот на сите.

Родика Паску

џн џаст, џн богџија леѓумелор (праз, циушти, спанак џи џтевие) дин care am pregătit bucate аша cum ne-au џnvățat bunicii noștri, copiii macedonenilor ce au venit pe aceste meleaguri џн urmă cu un veac џи jumătate.

Ўмбрăcate џн costume stilizate din partea de sud-vest a Macedoniei sau costume vechi provenite de pe lângă Skopje, costume a căror croială amintea prin coloristică, prin clinii џи crețuri, prin auriul firului din țesătură de razele Soarelui, cu cămăși din pânză de casă venite din partea Ohridului, cu дungi albastre ca apa sau galbene ca grănelе, Laura Rogobete, Conelia Bucățea џи eu am prezentat vizitatorilor, la standul nostru, toate lucrările publicate џн cadrul Editurii Macedoneanul, pâine de casă, raci, plăcinte, „păpuși” de ștevie, ouă vopsite cu culori naturale din plante, covoare џи costume ce au fost unanim apreciate џи admirate de vizitatori. Mulți vizitatori români џи mulți vizitatori străini, џн special europeni precum џи membrii altor minorități au gustat din apetisantele bucate macedonene џи au pus џntrebări referitoare la obiectele expuse џн cadrul standului Asociației Macedonenilor din România, obiecte care spun multe despre istoria noastră pe aceste meleaguri românești џи care ne caracterizează џи definesc pe noi ca minoritate națională.

Niciodată nu am trecut de hotarele țării mele, care este România, dar aici la Târgul Minorităților Naționale, am găsit o lume minunată, o lume џн care prietenia џntre popoare era un dans minunat pe acorduri de muzică macedoneană.

Numai aici, џн România, țară џн care putem trăi cu toții џн pace, Soarele de pe steagul Republicii Macedonia ca џи galbenul tricolorului românesc џmprumută aur stelelor Uniunii Europene џи dau străluciri de aur privirii dansatorului macedonean, priviri ce se џnălță spre același Soare care ne џncălzește tuturor viața.

Родика Pascu

2005			ЈУНИ	30 дена
Д	Н	С	Жетвар	
С	1	19	Оддание на Преполовение; св. свешт-мч. Патрикиј	
Ч	2	20	† Св. мч. Талалеј; преп. Стефан Пилерски	
П	3	21	Св. цар Константин и царица Елена	
С	4	22	Св.мч. Василиск; св. Јован Владимир	
Н 6 на Св.от: Гл. 5; Утр. Ев. Јн. 64; Лит. Ап. Д. А. 38; Ев. Јн. 34				
Н	5	23	Преп. Михаил еп. Синадски; преп. мч. Михаил	
П	6	24	Преп. Симеон Столпник	
В	7	25	III наоѓање на главата на св. Јован Крстител	
С	8	26	Св. ап. Карп; св. ново мч. Александар Солунски	
Ч	9	27	Вознесение Христово - СПАСОВДЕН	
П	10	28	Преп. Никита еп. Халидонски; св. мч-ца Еликонида	
С	11	29	Преп.мч-ца Теодосија; св. мч. Јован Солунски	
Н 7 на Св.от: Гл. 6; Утр. Ев. Јн. 66; Лит. Ап. Д. А. 44; Ев. Јн. 56				
Н	12	30	Преп. Исакиј Далматски	
П	13	31	Св. ап. Ерма; св. свешт-мч. Ермиј	
В	14	1	Св. мч. Јустин Философ	
С	15	2	† Св. Еразмо Охридски; св. Никифор Исповедник	
Ч	16	3	Св. мч. Лукилијан и др.	
П	17	4	Оддание на Вознесение; св. Митрофан Цариградски	
С	18	5	Св. свешт-мч. Доротеј, еп. Тирски (Задушница)	
Н по Педесетница: Гл. 7; Утр. Ев. Јн. 65; Лит. Ап. Д. А. 3; Ев. Јн. 27				
Н	19	6	Духовден (Св. Троица)	
П	20	7	Св. Дух 2 ден	
В	21	8	Св. Дух 3 ден	
С	22	9	† Св. Кирил Александриски	
Ч	23	10	Св. свешт-мч. Тимотеј; св. Васијан	
П	24	11	† Св. ал-ли Вартоломеј и Варнава	
С	25	12	Оддан на Духовден; преп. Онуфриј Вел; преп. Петар Атонски	
Н 1 по Педесет (Сите светии): Гл. 8; Утр. В. Ев. 1; Лит. Ап. Евр. 330; Ев. Мт. 38				
Н	26	13	Св. мч-ца Ахилина; св. Трифилиј (Петрови покледи)	
П	27	14	Св. пророк Елисеј; св. Методиј Цариградски (Петрови пошти)	
В	28	15	Св. пророк Амос; блажени Августин Хипонски	
С	29	16	Св. Тихон Апатунтски	
Ч	30	17	Св. мч-ци Мануил, Савел и Исмаил	

IUNIE - CIREȘAR

(30 de zile - ziua are 15 ore, noaptea 9 ore)

1 M	Sf. Mc. Justin Mart. și Filosoful; Sf. Mc. Hariton și Firm
2 J	†) Sf. Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava; Sf. Nichifor, Patriarhul Constantinopolului
3 V	Sf. Mucenici Luchilian cu soția și cei 4 copii: Ipatie, Paul, Dionisie și Claudio; Sf. Mucenița Paula
4 S	†) Sfinții Mucenici: Zotie, Atal, Camasie și Filip de la Niculițel; Cuv. Mitrofan, Patriarhul Constantinopolului
5 D	Sf. Sfințit Mc. Dorotei, Ep. Tirului; Sf. Mc.: Marchian, Nicandru și Leonid
Duminica a 6-a după Paști (a Orbului din naștere); Ap. Fapte 16, 16-34; Ev. Ioan 9, 1-38; glas 5, voscr. 8	
6 L	Cuv.: Visarion și Ilarion cel Nou; Sf. Mc. Ghelasie
7 M	Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mucenița Zenaida; Cuvioasa Sebastiana; Cuviosul Antim
8 M	Sf. Martiri Nicandru și Marcian; Aducerea moaștelor Sf. Mc. Teodor Stratilat, Odov. Prazn. Invierii Domnului
9 J	†) Înălțarea Domnului - Ziua Eroilor - Sf. Chiril al Alexandriei
10 V	Sf. Sfințit Mc. Timotei, Ep. Prasiei; Sf. Mc. Alexandru
11 S	Sfinții Apostoli Vartolomeu și Varnava
12 D Cuvioșii Onufrie cel Mare și Petru Atonitul	
Duminica a 7-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic); Ap. Fapte 20, 16-18; 28-36; Ev. Ioan 17, 1-13 (Rugăciunea lui Iisus); glas 6, voscr. 10	
13 L	Sf. Mucenița Achilina; Cuv. Trifilie, Ep. Levcosiei
14 M	Sf. Prooroc Elisei; Sf. Metodie, Patriarhul Constantinopolului; Cuv. Iulita
15 M	Sf. Proor. Amos; Sf. Mc. Isihie; Fer. Ieronim și Augustin
16 J	Sf. Tihon, Ep. Amatundel și Sf. Sfințit Mc. Marcu, Ep.
17 V	Sf. Mucenici: Manuil, Savel și Ismail, Odovania Praznicului Înălțării Domnului
18 S	Sf. Mucenici: Leontie, Ipatie și Teodul (Sămbăta morților - Moșii de vară)
19 D	†) Pogorărea Sfântului Duh ; Sf. Apostol Iuda, ruda Domnului; Cuv. Paisie cel Mare
Duminica a 8-a după Paști (a Rusalțiilor). Toate ale Praznicului; Ap. Fapte 2, 1-11; Ev. Ioan 7, 37-53; B. 12	
20 L	†) Sfința Treime; Sf. Sfinții Mc. Metodie, Ep. Patarelor; Cuv. Calist, Patriarhul Constantinopolului
21 M	Sf. Mucenici Iulian din Tars și Afrodisie
22 M	Sf. Sfințit Mucenic Eusebie; Sf. Mucenici: Zenon, Zina și Galaction (Harți)
23 J	Sf. Mucenița Agripina; Sf. Mc. Aristocleul, preotul
24 V	†) Nașterea Sf. Ioan Botezătorul (Sânzienele - Drăgaica); †) Sf. Niceta de Remesiana; Aducerea moaștelor Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suceava (Harți)
25 S	Sf. M. Mc. Fevronia; Cuv. Dionisie și Dometie; Cuv. Mucenița Livia, Odov. Prazn. Pogorării Sfântului Duh
26 D	Cuv. David din Tesalonie; Sf. Ioan, Ep. Gotei (Lăsatul secului pentru Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel)
Duminica I după Rusalii (a Tuturor Sfinților); Ap. Evrei 11, 33-40; 12, 1-2; Ev. Matei 10, 32-38; 37-38; 19, 27-30; glas 8, voscr. 1	
27 L	Cuv. Samsun, primitorul de străini; Sf. Mc. Anec; Sf. Ioana, mironosița (Inceputul Postului Sfinților Apostoli Petru și Pavel)
28 M	Aflarea moaștelor Sf. Mc. Chir și Ioan; Sf. Mc. Papia
29 M	†) Sfinții Apostoli Petru și Pavel (Dealegare la psalt)
30 J	† Soborul Sfinților 12 Apostoli; †) Sf. Ierarh Ghelasie de la Rămeț

9 мај – Денот на Европа

Значењето на 9 мај треба да се бара со повеќе од половина век наназад. На 9 мај 1950, францускиот министер за надворешни работи Роберт Шуман го презентираше проектот кој претпоставуваше креирање на една организирана Европа, базирана на релации на соработка. Овој предлог, познат под името Шумановата Декларација, е сметан за почеток на тоа што денес е познато под името Европска Унија. Во декларацијата која ја читаше пред интернационалниот печат, Шуман ги повика Франција, Германија и други европски земји да ги здружат производството на јаглен и челик како една прва конкретна фондација за една европска федерација.

Тоа што го предложи францускиот министер за надворешни работи беше креирање на една супранационална европска институција, која би се занимавала со индустрискиот менаџмент на челик и јаглен кои во тоа време, беа основата на воената индустрија. Шуман го лансираше апелот токму кон земјите кои, во времето на втората светска војна беа во конфликт и скоро да се разурнаа реципрочно. Зближувањето на овие две земји по формулата предложена од францускиот дипломат имаше за цел да стави крај, за секогаш, на војната која остави по себе огромни материјални и морални разрушувања.

Одлуката 9 мај да биде прославуван со право како денот на Европа беше донесена за време на самитот на лидерите на европската унија во Милано 1985.

Денес 9 мај претставува еден европски симбол, и заедно со единствената европска монета Евро, плаватото знаме со 12 жолтеникави ѕвезди и химната – славната "Ода на Радоста" од 9 та симфонија на Л. Ван Бетовен, ги формираат симболите на политичкиот идентитет на Европската Унија. Денот на европа претставува една добра можност за организирање на различни манифестации и фестивали, со цел да ја доближат Европската Унија до нејзините граѓани, но и самите граѓани помеѓу нив.

Како резултат на апелот на Шуман, на 18 април 1951 Белгија, Луксембург, Холандија, Франција, Италија и Германија потпишуваат во Парис, Тратат кој ја сочинува основата на Европската Унија на Јагленот и Челикот, која предвидува една рамноправна и институционална соработка помеѓу земјите, покрај супериорноста и независноста на заедничките институции. Шест години подоцна, преку договорот од Рим се создава Европската Економска Заедница(ЕЕЗ) и Европската Заедница за Атомска Енергија(Еуратом). Овие две заедници ја поставуваат основата на граничната заедница и на соработка во проблематиката на атомската енергија помеѓу земјите потписнички.

Да ги напоменеме најзначајните моменти во историјата на ЕУ:

-Трататот од Брисел од 1965 ја создава Европската Комисија и Единствениот Совет.

-Единствениот Европски Акт од 1986 го потврдува постоењето на Европскиот Совет и ја потврдува датата на реализирањето на единствениот пазар

-31 декември 1992, Трататот од Маастрихт од 1992 се воведува поимот Европска Унија, заснована на три столба: трите европски заедници, надворешната политика и заедничката безбедност и соработка во доменот на правосудството и внатрешните работи.

-Трататот од Амстердам од 1997 ги консолидира трите столба на Унијата. Покрај симплификацијата на трататите, документот има како објектив постепено елиминирање на пречките на патот на слободната циркулација, зајакнување на безбедноста и судството, како и пораст на структурите на Еу во поглед на примањето на нови членови.

-Трататот од Ница од 2001 ја подготвува Унијата за проширување.

-Се утврдуваат условите за примање на нови членови, во перспектива која Унијата ќе има 27 члена

-Се потврдува бројот на мандатите во Европскиот Парламент 732 до 2007 и 786 по оваа дата, со самото влегување на Романија и Бугарија, се утврдува бројот на европските комесари 27, по еден за секоја земја членка.

9 mai - Ziua Europei

Semnificația zilei de 9 mai trebuie căutată cu mai bine de o jumătate de secol în urmă. La 9 mai 1950, ministrul de externe francez Robert Schuman a prezentat proiectul care presupunea crearea unei Europe organizate, bazată pe relații de cooperare. Această propunere, cunoscută sub denumirea de Declarația Schuman, este considerată începutul a ceea ce astăzi este cunoscut ca fiind Uniunea Europeană. În declarația pe care a citit-o în fața presei internaționale, Schuman a chemat Franța, Germania și alte țări europene să își unească producția de cărbune și oțel, ca o "primă și concretă fundație pentru o federație europeană".

Ceea ce a propus ministrul de externe francez era crearea unei instituții europene supranaționale, care să se ocupe cu managementul industriei de cărbune și oțel, sector care, la vremea respectivă, stătea la baza industriei militare. Schuman a lansat apelul tocmai către țările care, în timpul celui de al doilea război mondial, se aflau în conflict și aproape că s-au distrus reciproc. Apropierea acestor țări în forma propusă de diplomatul francez avea menirea să pună capăt, pentru totdeauna, războiului ce a lăsat în urma sa imense distrugerii materiale și morale.

Decizia ca 9 mai să fie sărbătorită drept Ziua Europei a fost luată în timpul summit-ului liderilor Uniunii Europene de la Milano din 1985.

Astăzi, 9 mai este un simbol european, și, împreună cu moneda unică euro, steagul albastru cu cele 12 stelute galbene și imnul - celebra "Oda Bucuriei" din Simfonia a - IX-a de Beethoven - formează simbolurile identității politice a Uniunii Europene. Ziua Europei reprezintă un bun prilej pentru a organiza diverse acțiuni și festivități, menite să apropie Uniunea Europeană de cetățenii ei, dar și pe cetățenii Uniunii între ei.

În urma apelului făcut de Schuman, la 18 aprilie 1951 Belgia, Luxemburg, Olanda, Franța, Italia și Germania semnează, la Paris, Tratatul care pune baza Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO), ce prevede o colaborare instituțională și egalitatea între state, alături de superioritatea și independența instituțiilor comunitare. Șase ani mai târziu, prin Tratatul de la Roma, se înființează Comunitatea Economică Europeană (CEE) și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom). Aceste două comunități pun bazele uniunii vamale și a cooperării pe problemele de energie atomică între țările semnate.

Să trecem în revistă cele mai importante momente în istoria UE:

-Tratatul de la Bruxelles din 1965 înființează Comisia Europeană și Consiliul unic.

-Actul Unic European din 1986 consacră existența Consiliului European și stabilește data realizării pieței unice

-31 decembrie 1992, Tratatul de la Maastricht din 1992 introduce noțiunea de Uniune Europeană, bazată pe cei trei piloni: cele trei comunități europene, politica externă și de securitate comună și cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne.

-Tratatul de la Amsterdam din 1997 a consolidat cei trei piloni ai Uniunii. Pe lângă simplificarea tratatelor, documentul are ca obiectiv eliminarea treptată a obstacolelor în calea liberei circulații, întărirea securității și a justiției, precum și creșterea eficienței a structurii UE în vederea primirii de noi membri.

-Tratatul de la Nisa din 2001 pregătește Uniunea pentru extindere.

-Stabilește condițiile pentru admiterea de noi membri, în perspectiva în care Uniunea va avea 27 de membri;

-Stabilește la 732 numărul mandatelor în Parlamentul European până în 2007 și la 786 după această dată, odată cu aderarea României și Bulgariei, stabilește la 27 numărul comisarilor europeni, câte unul pentru fiecare stat membru.

-1951 – Франција, Белгија, Холандија, Луксембург, Италија и Германија – ги поставуваат темелите на Економската Заедница на Јагленот и Челикот.

-1957 - Франција, Белгија, Холандија, Луксембург, Италија и Германија – ги поставуваат темелите на Европската Економска Заедница (ЕЕЗ) и ЕУРАТОМ

-1973 – Данска, Ирска и Англија пристапуваа во ЕУ

-1981 – Грција станува членка на ЕУ

-1986 - Шпанија и Португалија пристапуваат во ЕУ

-1995 – Аустрија, Финска и Шведска пристапуваат во ЕУ

-2004 – Чешка, Полска, Словенија, Естонија, Летонија, Литванија, Кипар и Малта стануваат членки на ЕУ.

Следниот бран на проширување на ЕУ се очекува во 2007, со самото пристапување на Романија Бугарија. Во Европската Комисија во Брисел од декември 2004, се одлучи да Турција ги започне преговорите за пристапување во ЕУ на 3 октомври 2005.

Секоја земја која одбира да се приклучи на ЕУ треба да ги има нејзините фундаментални вредности за мир и солидарност. Овие вредности си го пронаоѓаат местото преку економски и социјален развој, со регионални димензии и за средината, кои претставуваат гаранција на еден пристоен животен стандард за сите граѓани. За да се пристапи во ЕУ, земјата членка треба да исполнува еден сет политички и економски критериуми.

Македонец од Баилешт изложува во Крајова

Уште еднаш креаторниот дух на македонската етност го направи едното своето присуство во културниот живот на општина Долж.

9 мај 2005 – Воен Дом на Крајова беше пријатен домаќин на културните артистички манифестации посветени на овековечувањето на хероите од војната за независност од 1877 и од втората светска војна која исто така наврши на еден 9 ти мај но во 1945 година. Настанот започна со едноминутно молчење и со положување на букет цвеќе на споменикот посвете на хероите, потоа следувахе еден спектакол поддржан од формациите на Воениот Дом на Крајова. Моментите беа дотолку поимпресионантни што тие ги комеморираа и етниците – помеѓу кои и македонците – кои со љубов и правверност се бореа за нивната нова татковина, Романија заедно со романците за остварување на заедничките цели и идеи до врховната жртва.

Старите команданти со градите полни медали, млади офицери кои заслужно ја носат воената униформа, беа поканети потоа во изложбената сала каде што се одржуваше изложбата на слики – Марин Паску, етнички македонец од Баилешти.

Специјалната критика преку гласот на господинот Георге Кранчуноју, вајарот кој го претставува Уметничкиот

Музеј Крајова и преку проценките на господинот професор Овидиу Барбулеску покажа дека вредноста на сликите изложени е дадена од една широка колористична палета и од реалниот талент на авторот, кој без да следи студии по специјалност, преку слободни студии постигна да ја владее толку добро техниката на пејсажот но и реализирањето на портрет.

Полни со емоции беа зборовите на господа Оревичану Елизабета, полковник во резерва, директорката на Воениот Дом Крајова, која прецизираше дека сликите претставени на оваа експозиција достигнуваат до прагот на чувствителност на секој од присутните овде со оваа прилика преку посредство на таблото кое го претставува Свети Горги,

Una din lucrările pictorului Marin Pascu

Базис од дојдето на сликарот

- 1951 - Franța, Belgia, Olanda, Luxemburg, Italia și Germania pun bazele Comunității Economice a Cărbunelui și Oțelului (CECO)

- 1957 - Franța, Belgia, Olanda, Luxemburg, Italia și Germania pun bazele Comunității Economice Europene (CEE) și EURATOM

- 1973 - Danemarca, Irlanda și Marea Britanie aderă la UE

- 1981 - Grecia devine membră UE

- 1986 - Spania și Portugalia aderă la UE

- 1995 - Austria, Finlanda și Suedia aderă la UE

- 2004 - Cehia, Polonia, Ungaria, Slovenia, Slovacia, Estonia, Letonia, Lituania, Cipru și Malta devin membre ale UE.

Următorul val de extindere al UE este așteptat să aiba loc în 2007, odată cu aderarea României și Bulgariei. La Consiliul European de la Bruxelles din decembrie 2004, s-a stabilit că Turcia va începe negocierile pentru aderarea la UE pe 3 octombrie 2005.

Fiecare țară care alege să se alătore Uniunii Europene trebuie să subscrie valorilor ei fundamentale de pace și solidaritate. Aceste valori își găsesc expresia prin dezvoltarea economică și socială, cu dimensiuni regionale și de mediu, care reprezintă garanțiile unui standard decent de trai pentru toți cetățenii. Pentru a adera la UE, țara candidată trebuie să îndeplinească un set de criterii politice și economice.

Macedonean din Băilești expune la Craiova

Din nou spiritul creator al etniei macedonene și-a făcut simțită prezența în viața culturală a județului Dolj.

9 mai 2005 – Cercul Militar din Craiova a fost gazdă primitoare pentru manifestările cultural artistice dedicate omagierii eroilor războiului de independență din 1877 și celui de al doilea război mondial care s-a încheiat de asemenea într-o zi de 9 mai dar a anului 1945. Evenimentul a debutat cu un moment de reculegere și ofrande depuse la monumentul închinat eroilor, urmat apoi de un spectacol susținut de formațiile Cercului Militar Craiova. Momentele au fost cu atât mai impresionante cu cât ele au comemorat și pe acei etnici – printre care și macedoneni - care din dragoste și devotament pentru noua lor patrie, România, au luptat alături de români pentru țeluri și idealuri comune până la jertfa supremă.

Bătrânii comandanți, cu pieptul plin de medalii, tinerii ofițeri ce poartă demn uniforma militară, au fost invitați apoi în sala de expoziție unde a avut loc vernisajul expoziției de pictură – Marin Pascu, etnic macedonean din Băilești.

Critica de specialitate prin vocea domnului George Crăciunoiu, artist plastic ce reprezenta Muzeul de Artă din Craiova și prin aprecierile domnului profesor Ovidiu Bărbulescu a arătat că valoarea picturilor expuse este dată de o largă paletă coloristică și de

realul talent al autorului, care fără a urma studii de specialitate, prin studiu liber a ajuns să stăpânească atât de bine tehnica peisagistică dar și realizarea portretului.

Emoționante au fost și cuvintele doamnei Oreviceanu Elisabeta, colonel în rezervă, directoarea Cercului Militar Craiova, care a precizat că picturile conținute în această expoziție ating coarda sensibilă a fiecăruia dintre cei prezenți aici cu această ocazie prin intermediul tabloului reprezentând pe Sfântului Gheorghe, patronul spiritual al armatei române, dar și o coardă mai vibrantă cea a dragostei de frumos.

Solicitat să spună câteva cuvinte, pictorul Marin

духовниот заштитник на романската армија, но и еден посебен праг на љубовта за убаво.

Баран да каже неколку збора, сликарот Марин Паску изјави: "Во големата своја добронамера, Господ се чини дека понекогаш остава да падне на Земјата по некоја солза божественос која ние ја нарекуваме талант, а пак таквите, благословени со таков дар, имаат морална должност да прават творби што на многу им се чинат нешто обично, да станат единствени преку својата уметничка вредност. Експозицијата има за цел да биде еден извор за жедните за убаво, мојата желба е да ги направам тие околу мене подобри, потолерантни, подарешливи. Сакам преку моите табла да ја овековечам земјата на која живеам, убавините и вредностите на земјата, романската армија која си ги овековечува своите херои.

Pascu a declarat: „În marea sa bunăvoință, Dumnezeu se pare că lasă uneori să cadă pe Pământ câte o lacrimă de divinitate pe care noi o numim talent, iar aceia dintre noi, binecuvântați cu acest har, au datoria morală de a face ca ceea ce pentru mulți pare ceva obișnuit, să devină inedit prin valoarea sa artistică. Expoziția de față se vrea a fi un izvor pentru cei însetați de frumos, dorința mea fiind aceea de a-l face pe cei din jur mai buni, mai toleranți, mai generoși. Am vrut ca prin tablourile mele să aduc un omagiu pământului pe care trăiesc, frumuseților și valorilor țării, armatei române ce-și omagiază eroii”.

Rodica Pascu

Хуманитарна акција

36 болни со тешки форми на дигестивни болести од општина Долж, се сретнаа во салата за средби на Архиепископијата на Крајова, со лекари специјалисти, попови и социјални асистенти. Преку оваа средба се долови понудата за консултација со специјалисти за овие болни, медицински и религиозни совети. Акцијата беше организирана од Друштвото Ортопрофил филијала Крајова, Друштвото на Македонците од Романија филијала Крајова и Митрополијата на Олтенија. Од страна на Д.М.Р. помеѓу другите учествуваа и: Вероника Гоичеану, Кристи Тудор, Георге Гоичеану и Клаудиа Бана. Ова беше втора средба од таков карактер, првата беше организирана во месец декември 2004.

**На официјалната маса стои-
Вероника Гоичеану**

Учеството на ДМР на саемот на националните малцинства беше крунисано со еден вистински успех. Во продолжение ви го претставуваме интервјуто за ТВР1, од страна на Лиана Думитреску, пратеник од страна на АМР по повод овој настан.

ЕДИНСТВЕНОСТА ВО РАЗНОВРСНОСТА

Македонците се заведени како и заедница во 1322 кога во Романија за прв пат се оформува едно село на македонците со име Македонија. Тоа постои и денденес, се наоѓа некаде околу Темишвар и за наша среќа, среќа од гледна точка на зачувување на традицијата и на нашиот продолжеток во Романија, и си ги зачува до денес и името и дел од традициите.

Овој факт претставува еден пример на влијание кои го имале во Банат, или нашата распространетост во таа област, но големо влијание македонците имале во јужниот дел на Романија, затоа што треба да се напомене фактот дека монштвото во Романското Царство било затемелено од македонците, поточно од Никодим од Тисмана.

Никодим од Тисмана го донел калугерството на Романските краеве, изградил многу манастири, така како што и вие знаете најпознат е Тисмана. Тисмана низ вековите се претворил во тврдинска точка во борбата против османлиите во областа на Олтенија и на Романска територија и како една точка на емиграција на македонците кон Романија.

Руднико во Баја де Арама, во Горж, бил започнат од македонци, шефот на баешите, така се нарекуваа во тоа време, беше роден во Прилеп во Македонија и дошол со една чета рудари со цел да отпочнат во средниот век една нова ера на рударството во Романија.

Потоа ги имаме заедниците на печалбари, со други

АКЦИЈЕ УМАНИТАРĂ

36 de bolnavi cu forme grave ale afecțiunilor digestive din jud Dolj, s-au întâlnit luni 9 mai în sala de festivități a Arhiepiscopiei Craiovei, cu medici de specialitate, preoți și asistenți sociali. Prin această întâlnire s-au urmărit oferirea de consultanță de specialitate pentru acești bolnavi, consiliere medicală și duhovnicească. Acțiunea a fost organizată de Societatea Ortoprofil filiala Craiova, Asociația Macedonenilor din România filiala Craiova și Mitropolia Olteniei. Din partea AMR printre alții au participat: Veronica Goiceanu, Cristi Tudor, George Goiceanu și Claudia Bană. Este cea de a doua întâlnire de acest gen, prima fiind organizată în luna decembrie 2004.

**La masa de prezidiu în picioare -
Veronica Goiceanu**

Participarea AMR la Târgul Minorităților Naționale a fost încununată de un real succes. Vă prezentăm în continuare interviul acordat postului de televiziune TVR1, de către Liana Dumitrescu, deputat din partea AMR cu ocazia acestui eveniment.

UNITATE ÎN DIVERSITATE

Macedonenii sunt atestați ca și comunitate la 1322 când în România pentru prima oară s-a înființat un sat al macedonenilor sub denumirea de Macedonia. El există și în ziua de astăzi, este undeva lângă Timișoara și spre norocul nostru, noroc din punctul de vedere al păstrării tradițiilor și al continuității noastre în România, și-a păstrat în ziua de astăzi și numele și o parte din tradiții.

Acest fapt constituie un exemplu al influenței pe care am avut-o în Banat, sau așezarea noastră în zona respectivă. Dar o foarte mare influență macedonenii au avut-o în partea de sud a României, în Țara Românească, pentru că trebuie precizat faptul că monahismul în Țara Românească a fost întemeiat de macedonenii, mai precis de Nicodim de la Tismana.

Nicodim de la Tismana a adus călugăria în Țara Românească, a zidit foarte multe mănăstiri, așa cum știți și dumneavoastră cea mai celebră este Tismana. Tismana de-a lungul secolelor s-a erijat ca fiind punctul de rezistență al luptei împotriva otomanilor în zona Olteniei și a Țării Românești și un punct de emigrare predilect al macedonenilor către România.

Mineritul în Baia de Aramă, în Gorj, a fost început de către macedonenii, șeful băieșilor, așa se numeau atunci, era născut la Prilep în Macedonia și a venit cu o ceată de mineri ca să pornească în evul mediu o nouă etapă în mineritul din

зборови луѓе кои дошле да работат овде во Романија, и дошле да работат овде на романска територија повеќе за да побегната од турското ропство. Овие селани кои денес живеат во компактни зони и кои уште го зборуваат јазикот, навистина ретко се зачувани традициите и обичаите онакви какви што се денес во Македонија.

Во романскиот јазик преку наше посредство на македонците стигна празот, сите знаат дека празот се јаде во Олтенија, и на македонски нјазик исто така се вели праз, а пак во Романија пак нашите пати со праз се славни, значи гастрономијата е прва која го остава својот белег во зоната во која ние сме живееле и живееме, потоа е јазикот, затоа што многу зборови се преземени од македонскиот јазик, и навлегоа во нормалниот говор на секој, било да се тие мнозинство од зоната или некое малцинство.

Би требало уште да напоменам за елементите од носите кои исто така се својствени за нас, етничките македонци затоа што постои еден одреден македонски стил, во прв ред сите наши костими треба да не бидат прави, треба да имаат набори или клини, затоа што постои одредена симболика. Македонците се сметаат за деца на Сонцето и затоа нашите костими треба да ги рефлектираат Сончевите зраци, во смисол да тргнат од некаде и да се шират надолу.

Liana Dumitrescu, vicepreședinta AMR cu ocazia interviului

Лиана Думитреску, потпретседателка на ДМР по

România.

Apoi avem comunitățile de pecialbari, adică de țărani care au venit să lucreze aici în România și au venit să lucreze aici pe pământ românesc mai mult ca să fugă de jugul otoman. Acești țărani care și în ziua de astăzi locuiesc în zone compacte și care mai vorbesc încă limba, rar este adevărat, sunt cei care au reușit să-și păstreze tradițiile și obiceiurile așa cum pot fi ele și în ziua de astăzi întâlnite și în Macedonia.

În limba română prin filiera noastră a macedonenilor a ajuns prazul, toată lumea știe că prazul se mănâncă în Oltenia, el se chiamă praz și în limba macedoneană iar în România plăcintele noastre cu praz sunt celebre, deci gastronomia este prima care a influențat zona în care noi am locuit și locuim, apoi este limba, pentru că foarte multe cuvinte au fost preluate din limba macedoneană și au intrat în vorbirea curentă a tuturor, fie ei majoritari din zonă, sau alți minoritari.

Ar mai trebui să aduc aminte despre elementele de costum care la fel, sunt definitorii pentru noi, etnicii macedoneni pentru că există un anumit stil macedonenan, în primul rând toate costumele noastre trebuie să nu fie drepte, trebuie să aibă clini sau să fie crețe, pentru că există o anumită simbolistică. Macedonenii se consideră copii Soarelui și de aceea costumele noastre trebuie să reflecte razele Soarelui, adică să pornească de undeva și să se lărgească în jos.

АГЕНДА МЕСЕЦ МАЈ

► На 2 и 3 мај 2005 година Друштвото на Македонците од Романија организираше една манифестација "Традиции и обичаи на етничките македонци од Романија со повод празникот Велигден". Оваа акција се концентрираше особено на значењето на овој ден за етничките македонци кои живеат во Романија и на традициите и обичаите кои македонската заедница ги има во Големата Седмица. Одржана во Баилешти манифестацијата ги собра на едно место членовите на целата заедница независно од возраста, земајќи се во предвид само значењето на овој празник за сите македонци. ► Во периодот 6 – 9 мај Друштвото на Македонците од Романија учествуваше на покана на Музејот на Романецот Селанец и на Дирекцијата за Мегуетничка Соработка на манифестацијата "Чудото на разноврсноста". ► Во периодот 13 – 15 мај 2005 на покана на раководството на Друштвото на Македонците од Романија се одржа во Букурешт генералното собрание на друштвото. Со оваа прилика беа дискутирани проблемите со кои се соочува друштвото, структурните и организациските промени кои треба да бидат воведени и плановите за иднина на членовите. ► На 27,28 – 29 мај се одржа во Крајова манифестацијата "Верување и креација во романски дух и на етничките македонци". Посветена на неопделливата поврзаност помеѓу Творецот, верата и креативниот акт целта и посакувањата на оваа манифестација беа одбележување на сличностите и разликите кои постојат помеѓу начинот на изразување на креаторниот дух што се однесува на верата и самата вера и начинот на кој се манифестира во срцето на заедницата на мнозинството романици и заедницата на малцинството на македонците од Романија.

АГЕНДА ЛУНИИ МАИ

► În zilele de 02 și 03 mai 2005 Asociația Macedonenilor din România a organizat acțiunea „Tradiții și obiceiuri la etnicii macedoneni din România cu ocazia sărbătorilor de Paști”. Această acțiune s-a concentrat în special asupra însemnătății acestei zile pentru etnicii macedoneni care trăiesc în România și a tradițiilor și obiceiurilor pe care comunitatea macedoneană le are în Săptămâna Mare. Desfășurată la Băilești acțiunea a adus laolaltă pe membrii întregii comunități indiferent de vârstă, știută fiind însemnătatea acestei sărbători pentru toți macedonenii. ► În perioada 06-12 mai 2005 Asociația Macedonenilor din România a participat la la invitația Muzeului Țăranului Român și a DRI la manifestarea „Miracolul Diversității”. ► În perioada 13-15 mai 2005 la inițiativa conducerii Asociației Macedonenilor din România s-a desfășurat la București Adunarea Generală a organizației, filiala București. Cu această ocazie au fost discutate problemele cu care se confruntă organizația, modificările de structură și organizatorice care trebuie introduse și planurile de viitor ale membrilor săi. ► În zilele de 27,28 și 29 mai s-a desfășurat la Craiova manifestarea „Credință și creație în spiritul românilor și al etnicilor macedoneni”. Dedicată legăturii indisolubile dintre Creator, credință și actul creației scopul și dorința acestei manifestări au fost sublinierea similarităților și diferențelor care există între modalitățile de exprimare a spiritului creator referitor la credință și credința în sine și modul în care ea se manifestă în sânul comunității majoritare a românilor și minoritare a macedonenilor din România.

Друштвото на Македонците од Романија

Asociația Macedonenilor din România
Друштвото на Македонците од Романија

Adresa este : București,
strada Thomas Masarik, nr.
29A, sector 2

Telefon : 212.09.22
Telefon/Fax : 212.09.23
Email: asmacedonenilor@yahoo.com.sg

VIZITAȚI
www.macedoneni.ro

Publicație editată de Asociația
Macedonenilor din România, cu
sprijinul Guvernului României -
Departamentul pentru Relații
Interetnice din cadrul Secretaria-
tului General al Guvernului
României

ISSN : 1582-831x

Directorul ziarului
Liana Dumitrescu

Redactor Șef
Constantina Dumitrescu

Redactor
Laura Rogobete

Tehnoredactare computerizată
Laura Rogobete

Traducere
Marjan Mihajlov

SĂRBĂTOAREA SFINTELOR PAȘTI

Sărbătoarea Paștelui
marchează miracolul Învierii Domnului,
iar actele de purificare din Săptămâna
Luminată readuc echilibrul și armonia
în viețile creștinilor.

Paștele se încadrează în modelul preistoric de renaștere simbolică a timpului și spațiului prin jertfa divinității adorate, substituită de o efigie, un om, un animal, o pasăre sau un ou de pasăre, un arbore sau o plantă. Însă puțini se mai gândesc acum la faptul că, în diverse forme, sărbătoarea a preexistat creștinismului. Acesta a triumfat însă pentru că deosebirea fundamentală între creștinism și alte dogme religioase constă în faptul că jertfa prin substituție a zeului precreeștin a fost înlocuită cu jertfa Domnului Isus, săvârșită o singură dată, pe Golgota, în numele tuturor oamenilor și reactualizată ritual, la aceeași dată și în fiecare an, de credincioși.

Paștele este cea mai veche sărbătoare a creștinătății, stabilind o punte între Vechiul și Noul Testament. Legătura între sărbătoarea evreiască Pessah și sărbătoarea creștină este și reală și ideală. Reală, pentru că Isus a murit în prima zi a Paștelui evreiesc; ideală, pentru că prin moartea și învierea lui, Mîntuitorul împlinește de fapt profeția Vechiului Testament. De fapt, Paștele creștin a preluat multe dintre tradițiile celui evreiesc, inclusiv simbolul mielului sacrificat.

Cristos a înviat !
Adevărat a înviat !

Празнувањето на
велигден го одбеле-
жува чудото на
Воскресението Госпо-
дово, а пак делата на
прочистување од Го-
лемата Седмица го
враќа екилибарот и
хармонијата во живо-
тот на Христијаните.

**ВЕЛИГДЕНСКИ
ПРАЗНИЦИ**

Велигден се
поклопува во
праисторискиот модел
на симболичната
преродба на времето и просторот преку божествената жртфа,
заменети со портрет, еден човек, едно животно, една птица или
едно јајце од птица, едно дрво или едно растение. Но сепак сега
малку мисат на фактот дека, во различни форми, празникот постоел пред
Христијанството. Ова триумфирало затоа што фундаменталната разлика
помеѓу Христијанството и други религиозни догми се состои во фактот што
жртфата преку замена на прехристијанскиот бог била заменета со жртфата
на Господ Исус, извршена еднаш, на Golgota, во името на сите луѓе и ритуално
реактуализирана, на таа дата и секоја година од верниците.

Велигден е најстариот празник на Христијанството, формирајќи еден мост помеѓу Стариот и Новиот Завет. Поврзаноста помеѓу еврејскиот празник Песах и Христијанскиот празник е реална и идеална. Реална, затоа што Исус починал на првиот ден на еврејскиот Велигден, идеално, затоа што преку смртта и воскресението негово, Спасителот го исполнува пророштвото на Стариот Завет. Всушност, Христијанскиот Велигден преземал многу од традициите на еврејскиот, заклучно со јагнето жртфениот симбол.

Христос Воскресна ! Навистина Воскресна !

CONȚINUT :

Program cultural	2-5
Jane Sandanski	5
România în UE	6
Diversitate etnică	6-7
Calendar ortodox	7
9 mai	8-9
Macedonean expune la Craiova	9-10
Acțiune umanitară	10
Unitate în diversitate	10-11
Agenda lunii mai	11
Paștele	12

Содржина:

Културна програма	2-5
Јане Сандански	5
Романија во ЕУ	6
Етничка разноврсност	6-7
Православен календар	7
9 мај	8-9
Македонец изложува во Крајова	9-10
Хуманитарна акција	10
Единственост во разноврсноста	10-11
Агенда месец мај	11
Велигден	12